

Upozornění:

Prezentace je určena posluchačům předmětu 2PR101 Právo na Vysoké škole ekonomické v Praze a slouží k jejich lepší orientaci v probíraných tématech na přednáškách. Materiál nenahrazuje účast na přednáškách ani povinnou literaturu.

Platí pro ZS 2024/2025

© Tomáš Votava (2024)

Obchodní závazky II.

(2PR101 Právo)

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Vysoká škola ekonomická
ZS 2024/2025

Zánik závazku

Způsoby zániku závazku

Splněním

Na základě právního jednání

1. Dohodou
2. Započtením
3. Odstoupením od smlouvy
4. Zaplacením odstupného
5. Prominutím dluhu
6. Výpovědí
7. Narovnáním

Na základě právní události

1. Splynutím
2. Smrtí dlužníka nebo věřitele
3. Následnou nemožností plnění
4. Uplynutím doby a neuplatněním práva
5. Prodlením dlužníka u tzv. fixních smluv

Právo

4

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Splnění (§ 1908 a násl. ObčZ)

Splnění (*soluce*) = jednostranné právní jednání, kterým dlužník poskytuje věřiteli plnění, které je předmětem závazku

→ dlužník vykoná to, co je předmětem závazku

Povinnost splnit **řádně a včas** + na své náklady a nebezpečí

Dlužník musí splnit:

1. oprávněné osobě (nejčastěji věřiteli)
2. sjednaný předmět závazku (v ujednané kvantitě, kvalitě, jakosti)
3. na místě k tomu určeném
4. stanoveným způsobem
5. v době, kdy je dluh splatný

Právo

5

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Způsoby zániku závazku

Splněním

Na základě právního jednání

1. Dohodou
2. Započtením
3. Odstoupením od smlouvy
4. Zaplacením odstupného
5. Prominutím dluhu
6. Výpovědí
7. Narovnáním

Na základě právní události

1. Splynutím
2. Smrtí dlužníka nebo věřitele
3. Následnou nemožností plnění
4. Uplynutím doby a neuplatněním práva
5. Prodlením dlužníka u tzv. fixních smluv

Právo

6

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Dohoda (§ 1981 ObčZ)

Dohoda o zániku závazku (*dissoluce*) = dvoustranná dohoda věřitele a dlužníka o tom, že jejich závazek zanikne

Forma: ústní i písemná

Zvláštní typ dohody o zániku: novace a narovnání

Právo

7

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Započtení (§ 1982 a násl. ObčZ)

Započtení = jednostranné či dvoustranné právní jednání, jehož výsledkem je vzájemná kompenzace dluhů dlužníka a věřitele

Podmínky jednostranného započtení:

1. Přípustnost započtení (nelze: újma na zdraví, výživné atd.)
2. Započitatelnost pohledávky → uplatnitelná u soudu (nelze: započtení pohledávky nejisté a neurčité)
3. Plnění stejného druhu
4. Promlčená pohledávka pouze, pokud promlčení nastalo až po době, kdy se pohledávky staly způsobilé k započtení

Podmínky započtení dohodou:

→ lze započíst vše kromě výživného pro nezletilého

Právo

8

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Odstoupení od smlouvy (§ 2001 ObčZ)

Právní titul: smlouva nebo zákon

Účinky odstoupení:

- a. Závazek zrušen od počátku
- b. Plnil-li dlužník zčásti, může věřitel od smlouvy odstoupit jen ohledně nesplněného zbytku plnění (při nepřetržitém nebo opakovaném plnění: účinky jen do budoucna)

Při podstatném prodlžení: druhá strana může odstoupit, pokud to bez zbytečného odkladu prodlávající straně oznámí

Při nepodstatném prodlžení: po té, co prodlávající nesplní povinnost ani v dodatečně přiměřené lhůtě

Právo

9

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Odstupné (§ 1992 ObčZ)

Pozor! odstoupení x odstupné

Právní titul: smlouva

Odstupné = strany si v rámci smlouvy ujednají, že jedna může smlouvu zrušit zaplacením odstupného

→ ruší se závazek jako při odstoupení ze smlouvy

Ale: Právo zrušit závazek zaplacením odstupného však nemá strana, která již, byť i jen zčásti, plnění druhé strany přijala nebo druhé straně sama plnila

Právo

10

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Prominutí dluhu (§ 1995 ObčZ)

Promine-li věřitel dlužníku dluh, má se za to, že dlužník s prominutím dluhu souhlasí, pokud neprojevil bez zbytečného odkladu nesouhlas výslovně nebo splněním dluhu

Konkludentně:

1. věřitel vydá dlužníku kvitanci
2. vrátí dlužní úpis dlužníkovi, aniž ten splní dluh

Kvitance = písemné potvrzení o splnění dluhu → jméno dlužníka a věřitele, předmět plnění, místo a čas plnění

Dlužní úpis = písemné prohlášení dlužníka věřiteli o existenci svého dluhu

Právo

11

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Výpověď (§ 1998 ObčZ)

→ jednostranné právní jednání

Právní titul: smlouva nebo zákon

Důsledek: uplynutím výpovědní doby závazek zaniká pokud lze vypovědět bez výpovědní doby → zaniká účinností výpovědi

Délka výpovědní doby: dle smlouvy jinak v zákoně (většinou 3 - 6 měsíců)

Výpověď smluv na dobu neurčitou: při nepřetržité nebo opakované činnosti, lze závazek zrušit ke konci kalendářního čtvrtletí výpovědí podanou alespoň 3 měsíce předem

Právo

12

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Způsoby zániku závazku

Splněním

Na základě právního jednání

1. Dohodou
2. Započtením
3. Odstoupením od smlouvy
4. Zaplacením odstupného
5. Prominutím dluhu
6. Výpovědí
7. Narovnáním

Na základě právní události

1. Splnutím
2. Smrtí dlužníka nebo věřitele
3. Následnou nemožností plnění
4. Uplynutím doby a neuplatněním práva
5. Prodloužením dlužníka u tzv. fixních smluv

Právo

13

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Splynutí osoby věřitele a dlužníka (§ 1993 ObčZ)

Splyne-li jakýmkoli způsobem **právo s povinností v jedné osobě**, zaniknou právo i povinnost, nestanoví-li zákon jinak

Zejména v případech:

1. Sloučení nebo splynutí právnických osob
2. Prodej závodu
3. Dědění

Právo

14

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Smrt dlužníka nebo věřitele (§ 2009 ObčZ)

Smrt dlužníka:

→ povinnost nezanikne, ledaže jejím obsahem bylo plnění, které mělo být provedeno osobně dlužníkem

Smrt věřitele:

→ právo nezanikne, nebylo-li plnění omezeno jen na jeho osobu

Právo

15

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Následná nemožnost plnění (§ 2006 ObčZ)

Počáteční nemožnost plnění → smlouva absolutně neplatná
x

Následná nemožnost plnění = plnění, které by původně možným, se stane dodatečně nemožným → závazek zaniká pro nemožnost plnění

Neuplatní se: lze-li dluh splnit za ztížených podmínek, s většími náklady, s pomocí jiné osoby nebo až po určené době

Důkazní břemeno: dlužník + **povinnost** BZO poté, co se dozvěděl nebo musel dozvědět, oznámit věřiteli důvod nemožnosti

Právo

16

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Uplynutí doby a neuplatnění práva

Právní titul: smlouva nebo zákon

Nebylo-li právo vykonáno ve stanovené lhůtě, zanikne jen v případech stanovených zákonem výslovně (k zániku práva soud přihlídně, i když to dlužník nenamítne → **prekluze**)

V ostatních případech → **promlčení**

Princip subsidiární úpravy promlčení k prekluzi

Právo

17

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Prodloužení dlužníka u tzv. fixních smluv

Fixní smlouva = smlouva, ve které si strany ujednaly přesnou dobu plnění a zároveň ze smlouvy nebo z povahy závazku vyplývá, že **věřitel nemůže mít na opožděném plnění zájem**

Právní důsledek:

→ závazek zaniká **počátkem prodloužení dlužníka**, ledaže věřitel dlužníku bez zbytečného odkladu oznámí, že na splnění smlouvy trvá

→ stejné účinky, jako by věřitel od smlouvy odstoupil

Právo

18

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obchodní smlouvy

Smlouvy v soukromém právu

Smlouva = dvou nebo vícestranné právní jednání, které vzniká konsenzem, čili **úplným a bezpodmínečným** přijetím návrhu na uzavření smlouvy

Strany si stanoví autonomní právo – *lex contractus*

Soukromoprávní zásada **autonomie vůle stran** →
→ nezakazuje-li to ObčZ výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona (§ 1 odst. 2 ObčZ)

Právo

20

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Smluvní svoboda

1. smlouvu uzavřít či neuzavřít
2. ve výběru smluvního partnera
3. ve výběru typu smlouvy
4. v utváření obsahu smlouvy
5. ve formě smlouvy
6. ve změnách smlouvy

Právo

21

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Svoboda (ne)uzavřít smlouvu

Obecně: každý může vést **svobodně negociace** a neodpovídá za to, že smlouva nenastane

x pokud by jednal **nepoctivě a uzavření jen předstíral** → povinnost nahradit škodu

„Dospějí-li strany při jednání o smlouvě tak daleko, že se uzavření smlouvy jeví jako **vysoce pravděpodobné**, jedná nepoctivě ta strana, která přes důvodné očekávání druhé strany v uzavření smlouvy jednání ukončí, aniž pro to má spravedlivý důvod.“ (§ 1729 odst. 1 ObčZ)

Právo

22

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Svoboda výběru smluvního partnera

1. **Právní osobnost** → osoba v právním smyslu
2. **Svéprávnost** → osoba způsobilá k danému právnímu jednání (platí i pro jejího zástupce)
3. **Určitost** → osoba řádně označená identifikačními znaky ve smlouvě

Právnícká osoba: obchodní firma (název), sídlo, IČO, zápis v OR

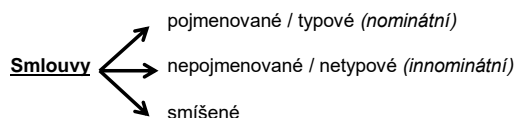
Fyzická osoba: osobní jméno a příjmení (příp. obchodní firma podnikatele zapsaného v OR), sídlo / bydliště, IČO, datum narození, zápis v OR, příp. ŽR

Právo

23

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Svoboda výběru typu smlouvy

Právo

24

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Právní režim smlouvy

1. dodrženy podstatné náležitosti → uzavřena pojmenovaná smlouva

(kogentní ustanovení zákona, smluvní ustanovení, dispozitivní ustanovení zákona – mohou vyloučit / změnit)

2. nedodrženy podstatné náležitosti → i přesto platná!!!

Řídí se:

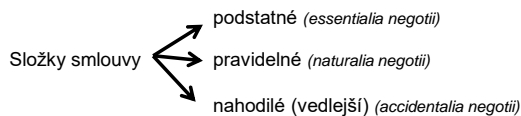
1. Textem smlouvy + může výslovně odkazovat na konkrétní ustanovení smluvního typu
2. Ustanovením smluvního typu, které je dané innominátní smlouvě co do obsahu nejbližší
3. Obecné ustanovení závazkového práva
4. Obecné ustanovení soukromého práva (vč. soukromoprávních zásad)

Právo

25

Svoboda v utváření obsahu smlouvy

Obsah smlouvy = to, o čem se strany ujednaly

Právo

26

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Složky smlouvy

1. Podstatné složky (essentialia negotii)

= ty, o kterých se kontrahenti musejí dohodnout, aby smlouvy vznikla

→ **pojmenované smlouvy** = takové, které jsou uvedeny v základním ustanovení určité smlouvy

→ **nepojmenované smlouvy** = takové, o které dají strany najevo, že bez dohody o nich nejsou ochotny být smlouvou zavázány

Právo

27

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Složky smlouvy

2. Pravidelné složky (naturalia negotii) = ty, které se zpravidla ve smlouvě vyskytují, ale pokud tam nejsou, použijí se podpůrná ustanovení zákona → zejména o čase a místě plnění

3. Nahodilé složky (vedlejší) (accidentalia negotii) = ty, které jsou obsahem smlouvy jen někdy (nahodile) → podmínky (§ 548 ObčZ), doložení času (§ 600 a § 550 ObčZ) příkaz (§ 1569, § 2064, § 2430 ObčZ), atd.

Právo

28

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Svoboda ve formě smlouvy

Zásada bezformálnosti:

Každý má právo zvolit si pro právní jednání **libovolnou formu**, není-li ve volbě formy omezen ujednáním (*inter partes*) nebo zákonem (§ 559 ObčZ)

- Ústní forma
- (Prostá) písemná forma
- Píslná písemná forma

Následky vadné formy:

zákon → absolutní neplatnost
ujednání stran → relativní neplatnost

Právo

29

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Písemná forma smlouvy

1. Podpis jednatelů

2. Nahrazený mechanickými prostředky (pokud obvyklé)

3. Elektronický podpis při uzavření smlouvy učiněném elektronickými prostředky

4. Elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednatelů osoby

Právo

30

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Limity smluvní svobody

1. **Kogentní normy** → nelze se odchýlit od ustanovení zákona, které to **výslovně** zakazují:

- „zakazuje se“
- sankce neplatnosti
- sankce neúčinnosti či nepřihlížení
- jiný způsob

2. **Dobré mravy**

3. **Veřejný pořádek**

+ povinnost nikomu neškodit

Právo

31

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Dobré mravy

Dobré mravy = souhrn etických, obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti → „ideál spravedlnosti“

Např.: čestnost, poctivost, vstřícnost, přiměřenost, reciprocita vzájemných protiplnění apod.

Právo

32

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Veřejný pořádek

Veřejný pořádek = souhrn právem chráněných veřejných i soukromých zájmů, které jsou dle obecně přijímaných hledisek vnímány jako natolik společensky významné, že potřeba jejich zachování převyšuje jinak garantovanou autonomii jednotlivců při realizaci soukromoprávních poměrů a na nichž je nutno bez výhrad trvat

Např.: veřejné zdraví, bezpečnost, životní prostředí
(→ zákaz lichvy, zákaz šikany, zneužití tísně)

Právo

33

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Vybrané smluvní typy

Smlouvy o převodu vlastnického práva k věci

Smlouvy o převodu vlastnického práva k věci

Koupě → kupní smlouva (§ 2079 ObčZ)

Darování → darovací smlouva (§ 2055 ObčZ)

Směna → směnná smlouva (§ 2184 ObčZ)

Právo

36

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Koupě

Právní titul: **kupní smlouva**

*Prodávající se zavazuje, že kupujícímu odevzdá věc, která je předmětem koupě, a umožní mu nabytí vlastnické právo k ní, a kupující se zavazuje, že věc převezme a zaplatí prodávajícímu **kupní cenu** (§ 2079 ObčZ)*

Strany smlouvy: **prodávající x kupující**

Předmět smlouvy: věc v právním smyslu
Úplatnost: kupní cena (alespoň způsob jejího určení)
Forma smlouvy: písemná, je-li předmětem nemovitá věc

Právo

37

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Koupě závodu

Obchodní závod = **organizovaný soubor jmění**, který podnikatel vytvořil, a který z jeho vůle **slouží k provozování jeho činnosti** (§ 502 ObčZ)

Kupí kupující nabývá vše, co k závodu jako celku náleží

Nabytí vlastnického práva k závodu:
okamžikem zveřejněním údaje, že kupující uložil doklad o koupi závodu do sbírky listin

Kupující se stává věřitelem všech pohledávek x dluhů jen těch, o kterých věděl, nebo je alespoň musel rozumně předpokládat

Právo

38

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Darování

Právní titul: **darovací smlouva**

*Dárce **bezplatně** převádí vlastnické právo k věci nebo se zavazuje obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví a obdarovaný dar nebo nabídku přijímá (§ 2055 ObčZ)*

Strany smlouvy: **dárce x obdarovaný**

Předmět smlouvy: věc v právním smyslu
Úplatnost: bezúplatně
Forma smlouvy: písemná pouze pokud:
1. darování věci zapsané ve veřejném seznamu
2. nedojde-li k odevzdání věci zároveň s projevem vůle darovat a přijmout dar

Právo

39

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Směna

Právní titul: **směnná smlouva**

Směnnou smlouvou se každá ze stran zavazuje převést druhé straně vlastnické právo k věci výměnou za závazek druhé strany převést vlastnické právo k jiné věci (§ 2184 ObčZ)

Strany smlouvy: **zcizitel x příjemce**

Předmět smlouvy: věc v právním smyslu
Forma smlouvy: písemná, je-li předmětem nemovitá věc

→ př. barterové obchody

Právo

40

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Dílo

Právní titul: **smlouva o dílo**

Smlouvou o dílo se zhotovitel zavazuje provést na svůj náklad a nebezpečí pro objednatele dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu (§ 2586 ObčZ)

Strany smlouvy: **zhotovitel x objednatel**

Předmět smlouvy: dílo (činnost)
Úplatnost: sjednaná cena (alespoň způsob jejího určení, anebo určení odhadem)
Forma smlouvy: libovolná

Právo

41

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Dílo s nehmotným výsledkem

Právní titul: **smlouva o dílo s nehmotným výsledkem**

*Spočívá-li dílo v **jiném výsledku činnosti**, než je zhotovení věci nebo údržba, oprava či úprava věci, postupuje zhotovitel při této činnosti, jak bylo ujednáno a s odbornou péčí tak, aby dosáhl výsledku činnosti určeného ve smlouvě (§ 2631 ObčZ)*

Strany smlouvy: **zhotovitel x objednatel**

Předmět smlouvy: dílo (činnost)
Úplatnost: sjednaná cena (alespoň způsob jejího určení, anebo určení odhadem)
Forma smlouvy: libovolná

Právo

42

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Smlouvy o přenechání věci k užití jinému

Smlouvy o přenechání věci k užití jinému

Výprosa → smlouva o výprose (§ 2189 ObčZ)

Výpůjčka → smlouva o výpůjčce (§ 2193 ObčZ)

Zápůjčka → smlouva o zápůjčce (§ 2390 ObčZ)

Úvěr → smlouva o úvěru (§ 2395 ObčZ)

Nájem → nájemní smlouva (§ 2201 ObčZ)

Pacht → pachtovní smlouva (§ 2332 ObčZ)

Licence → licenční smlouva (§ 2358 ObčZ)

Právo

44

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Výprosa

Právní titul: **přenechání věci** (reálný kontrakt)

*Půjčitel přenechá výprosníkovi **bezplatně** věc k užívání, aniž se ujedná doba, po kterou se má věc užívat, ani účel, ke kterému se má věc užívat (§ 2189 ObčZ)*

→ neformální

→ není určen účel výprosy ani její doba

Strany smlouvy: **půjčitel x výprosník**

Předmět smlouvy: nezužitelná věc

Úplatnost: bezúplatná

Forma smlouvy: libovolná

Právo

45

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Výpůjčka

Právní titul: **smlouva o výpůjčce** (reálný kontrakt)

*Půjčitel přenechává vypůjčitelovi nezužitelnou věc a zavazuje se mu umožnit její **bezplatně** dočasné užívání (§ 2193 ObčZ)*

→ bezplatně a dočasné

Strany smlouvy: **půjčitel x vypůjčitel**

Předmět smlouvy: nezužitelná věc

Úplatnost: bezúplatná

Forma smlouvy: libovolná

Právo

46

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zápůjčka

Právní titul: **smlouva o zápůjčce** (reálný kontrakt)

Zapůjčitel přenechá vydlužiteli zastupitelnou věc tak, aby ji užil podle libosti a po čase vrátil věc stejného druhu (§ 2390 ObčZ)

→ libovolný účel

Strany smlouvy: **zapůjčitel x vydlužitel**

Předmět smlouvy: zastupitelná věc (např. peníze)

Úplatnost: úplatná i bezúplatná

Forma smlouvy: libovolná

Právo

47

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Úvěr

Právní titul: **smlouva o úvěru** (konsenzuální kontrakt)

*Úvěrující se zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch **peněžní prostředky** do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky (§ 2395 ObčZ)*

→ účel použití může, ale nemusí být stanoven

Strany smlouvy: **úvěrující x úvěrovaný**

Předmět smlouvy: peněžní prostředky

Úplatnost: úplatná

Forma smlouvy: libovolná

Právo

48

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Smlouvy o přenechání věci k užití jinému

Výprosa = něco jinému přenechám **bezúplatně** k užívání, aniž bych mu dal časový limit nebo účel užití

X

Výpůjčka = jasné časové omezení doby k užívání

X

Zápůjčka = druhému přenechám věc, aby si ji ponechal a po čase mi vrátil druhově shodnou věc (peníze, mouka)

X

Úvěr = zavážu se někomu přenechat **peníze za úplatu**

Právo

49

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Nájem

Právní titul: **nájemní smlouva** (konsenzuální kontrakt)

Pronajímatel se zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné (§ 2201 ObčZ)

→ účel použití může, ale nemusí být stanoven

Strany smlouvy: **pronajímatel x nájemce**

Předmět smlouvy: nemovité věci a movité nezuživatelné věci

Úplatnost: úplatná

Forma smlouvy: libovolná

Právo

50

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Pacht

Právní titul: **pachtovní smlouva**

*Propachtovatel se zavazuje přenechat pachtýři věc k dočasnému **užívání a požívání** a pachtýř se zavazuje platit za to propachtovateli pachtovné nebo poskytnout poměrnou část výnosu z věci (§ 2332 ObčZ)*

→ nejen užívání, ale i požívání

Strany smlouvy: **propachtovatel x pachtýř**

Předmět smlouvy: věc (závod, zemědělský pozemek)

Úplatnost: úplatná

Forma smlouvy: libovolná

Právo

51

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Licence

Právní titul: **licenční smlouva**

*Poskytovatel poskytuje nabyvateli oprávnění k výkonu práva **duševního vlastnictví** v ujednaném omezeném nebo neomezeném rozsahu a nabyvatel se zavazuje, není-li ujednáno jinak, poskytnout poskytovateli odměnu (§ 2358 ObčZ)*

→ nejen užívání, ale i požívání

Strany smlouvy: **poskytovatel x nabyvatel**

Předmět smlouvy: výkon práva duševního vlastnictví

Úplatnost: úplatná (bezplatně, pokud výslovně ujednáno)

Forma smlouvy: libovolná x výhradní licence → písemná

Právo

52

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Smlouvy příkazního typu

Smlouvy příkazního typu

Příkaz → příkazní smlouva (§ 2430 ObčZ)

Zprostředkování → smlouva o zprostředkování (§ 2445 ObčZ)

Komise → komisionářská smlouva (§ 2455 ObčZ)

Zasílatelství → zasílatelská smlouva (§ 2471 ObčZ)

Obchodní zastoupení → smlouva o obchodním zastoupení (§ 2483 ObčZ)

Právo

54

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Příkaz

Právní titul: **příkazní smlouva**

*Příkazní smlouvou se příkazník zavazuje **obstarat záležitost příkazce** (§ 2430 ObčZ)*

Strany smlouvy: **příkazce x příkazník**

Předmět smlouvy: obstarání určité záležitosti
Úplatnost: bezúplatná nebo úplatná

Forma smlouvy: libovolná

Právo

55

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zprostředkování

Právní titul: **smlouva o zprostředkování**

*Zprostředkovatel se zavazuje, že zájemci zprostředkuje **uzavření určité smlouvy** s třetí osobou, a zájemce se zavazuje zaplatit zprostředkovateli provizi (§ 2445 ObčZ)*

Strany smlouvy: **zprostředkovatel x zájemce**

Předmět smlouvy: zprostředkování uzavření smlouvy
Úplatnost: úplatná (sjednaná nebo obvyklá provize)

Forma smlouvy: libovolná

Právo

56

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Komise

Právní titul: **komisionářská smlouva**

*Komisionář se zavazuje obstarat pro komitenta na jeho účet **vlastním jménem** určitou záležitost, a komitent se zavazuje zaplatit mu odměnu (§ 2455 ObčZ)*

Strany smlouvy: **komisionář x komitent**

Předmět smlouvy: obstarání určité záležitosti
Úplatnost: úplatná (odměna)

Forma smlouvy: libovolná

Právo

57

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Zasílatelství

Právní titul: **smlouva zasílatelská**

*Zasílatel se zavazuje příkazci obstarat mu vlastním jménem a na jeho účet **přepravu zásilky** z určitého místa do jiného určitého místa, případně i obstarat nebo provést úkony s přepravou související, a příkazce se zavazuje zaplatit zasílateli odměnu (§ 2471 ObčZ)*

Strany smlouvy: **zasílatel x příkazce**

Předmět smlouvy: přeprava zásilky
Úplatnost: úplatná (odměna)

Forma smlouvy: libovolná (x písemný zasílatelský příkaz)

Právo

58

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obchodní zastoupení

Právní titul: **smlouva o obchodním zastoupení**

*Obchodní zástupce se jako nezávislý podnikatel zavazuje **dlouhodobě** vyvíjet pro zastoupeného činnost směřující k uzavírání určitého druhu obchodů zastoupeným nebo k ujednání obchodů jménem zastoupeného a na jeho účet a zastoupený se zavazuje platit obchodnímu zástupci provizi (§ 2483 ObčZ)*

Strany smlouvy: **obchodní zástupce x zastoupený**

Předmět smlouvy: činnost obchodního zastupování
Úplatnost: úplatná (provize)

Forma smlouvy: **písemná forma!!!**

Právo

59

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Smlouvy v pracovněprávních vztazích

Pracovněprávní vztahy

pracovněprávní vztahy = společenské vztahy upravené právními normami pracovního práva, jejichž obsahem jsou práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele

základní pracovněprávní vztahy:

1. pracovní poměr → pracovní smlouva
2. dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr:
  - a) dohoda o provedení práce (DPP)
  - b) dohoda o pracovní činnosti (DPČ)

Právo

61

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Prvky pracovněprávních vztahů

1. subjekty → zaměstnanec a zaměstnavatel

zaměstnanec = fyzická osoba, která se zavázala k výkonu závislé práce v základním pracovněprávním vztahu (musí být starší 15 let + mít ukončenu povinnou školní docházku)

zaměstnavatel = fyzická nebo právnická osoba, pro kterou se fyzická osoba zavázala k výkonu závislé práce v základním pracovněprávním vztahu

2. předmět → výkon závislé práce

závislá práce = práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně

3. obsah pracovněprávního vztahu → práva a povinnosti

Právo

62

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Pracovní smlouva

Podstatné náležitosti smlouvy (§ 34 odst. 1 ZPr):

1. Druh práce
2. Místo výkonu práce
3. Den nástupu do práce

Forma: povinná **písemná forma** (§ 34 odst. 2 ZPr)

Pracovněprávní vztah vzniká až dnem nástupu do práce

Nenastoupí-li zaměstnanec ve sjednaný den do práce, aniž mu v tom bránila překážka v práci, nebo se zaměstnavatel do týdne nedozví o této překážce, může zaměstnavatel od pracovní smlouvy odstoupit (§ 34 odst. 3 ZPr)

Právo

63

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Další důležitá ujednání

- zkušební doba
- doba trvání pracovního poměru
- mzda / plat / odměna z dohody
- pracovní doba a její rozvržení
- dovolená
- výpovědní doba

Právo

64

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obsah obchodních smluv

Obsah smlouvy

1. smluvní strany
2. nadpis
3. preambule - účel smlouvy
4. definice pojmů
5. předmět smlouvy
6. způsob splnění závazku (rozsah, termín, místo atd.),
součinnost stran, způsob provádění implementace,
údržba, servis, záruka

Právo

66

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obsah smlouvy

7. cena/odměna/mzda (příp. způsob jejího určení) x bezúplatnost
8. platební podmínky, úroky z prodlení, vyúčtování
9. práva a povinnosti stran
10. přechod vlastnického práva k předmětu smlouvy
11. způsob komunikace a pověřené osoby
12. zajištění a utvrzení závazků, pojištění
13. důvěrnost, mlčenlivost, obchodní tajemství, exkluzivita, zákaz konkurence

Právo

67

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obsah smlouvy

15. odpovědnost a sankce
16. liberační důvody (vyšší moc)
17. převod/přechod práv ze smlouvy na právní nástupce
18. možnost ukončení smlouvy (výpověď/odstoupení/odstupné)
19. rozhodné právo pro smlouvu
20. řešení sporů (rozhodčí doložka)
21. trvání smlouvy, možnost prodloužení

Právo

68

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Obsah smlouvy

22. změny ve smlouvě, dodatky
23. režim po skončení smlouvy
24. přílohy smlouvy a jejich povaha
25. odkaz na všeobecné a jiné obchodní podmínky
26. účinnost smlouvy, podmínka (odkládací/rozhazovací)
27. podpisy

Právo

69

Ing. Tomáš Votava, M.A., Ph.D.

Děkuji vám za pozornost!